Dosarul nr. 3-3292/2021, 2-21182479-12-3-10122021

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

16 iunie 2025 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
în componență:
președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon
grefierul Alina Roman
cu participarea:
reprezentantului reclamanților, avocatul Nicolae Fomov
reprezentantul pârâtului, Serghei Plești

examinând în ședință de judecată publică cauza în procedura contenciosului administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalache și Iulian Roșca împotriva Parlamentului Republicii Moldova, cu terții Consiliul Audiovizualului, Orest Dabija, Larisa Turea, Tatiana Crestenco, Ruslan Mihalevschi, Liliana Vițu-Eșanu, Ana Gonța, Eugeniu Râbca membri ai Consiliului Audiovizualului privind anularea actelor administrative, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces.

La 10 decembrie 2021, reclamanții Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalache și Iulian Roșca s-au adresat în instanța de judecată către Parlamentului RM cu o acțiune privind: - anularea Hotărârii Parlamentului RM nr. 168 din 11.11.2021 ”pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020”, prin care Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalachi, Iulian Roșea a fost demisă din funcții de membri a Consiliului Audiovizualului; - restabilirea Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Cornelia Mihalachi, Iulian Roșea în funcții de membri a Consiliului Audiovizualului, cu încasarea venitului ratat pentru absență forțată de la muncă.

În motivarea acțiunii reclamanții Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalache, Iulian Roșca relatează că la 11 noiembrie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 168 pentru respingerea raportului de

activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020.

Consideră că, Parlamentul RM prin adoptarea Hotărârii nr. 168 din 11 noiembrie 2021 pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020, a emis un act administrativ individual defavorabil ilegal, prin ce reclamanții au fost vătămați în drepturi, a fost adoptată în rezultatul aplicării eronate şi arbitrare a legii, în baza unor informații care nu corespund adevărului, în cadrul unei proceduri administrative desfășurate cu grave încălcări de procedură şi cu lezarea drepturilor procedurale ale reclamantei de a participa la procedura administrativă, de a fi audiat şi de a prezenta probe, astfel Hotărârea nr. 168 fiind pasibil anulării.

În conformitate cu prevederile art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea şi alte acte normative. La adoptarea hotărârii contestate au fost încălcate prevederile legale, în special, Hotărârea Parlamentului R.M. nr. 168 din 11 noiembrie 2021 Cu privire la respingerea Raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020 este ilegală, legalitatea acesteia fiind afectată de încălcarea prevederilor imperative ale Codului Administrativ referitoare la motivarea actului administrativ.

Face referire la prevederile art. 31 și art. 118 Cod administrativ și indică că autoritatea publică nu a respectat rigorile şi cerințele înaintate față de un act administrativ individual, şi anume, contrar prevederilor art. 118 Cod administrativ, a emis un act nemotivat, iar potrivit art. 118 alin. (3), nemotivarea completă condiționează ilegalitatea acestuia. Contrar prevederilor art. 120 lit. h) în coraborare cu art. 124 Cod administrativ, autoritatea publică nu a respectat structura actului, şi anume, nu a inclus informația cu privire la exercitarea căilor de atac şi datele aferente acesteia, calea de atac care urmează să fie înaintată, denumirea şi adresa autorității publice sau ale instanței de judecată la care trebuie înaintată calea de atac, termenul pentru exercitarea căii de atac.

Cu titlu de argumente privind vătămarea drepturilor reclamanților prin adoptarea actului administrativ individual, menționează, că Hotărârea Parlamentului R.M. nr. 168 din 11 noiembrie 2021 Cu privire la respingerea Raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020 nu este motivată, fiind afectată legalitatea acesteia. Norma dreptului material prevăzută la art. 31 Codului administrativ este o normă imperativă, care impune obligația pozitiv în sarcina autorității publice de a face, exprimată prin sintagma „trebuie să fie motivată”. La adoptarea hotărârii contestate nu s-a ținut cont de prevederile art. 118 Cod administrativ, hotărârea contestată nefiind motivată nici în fapt, nici de drept. La fel, hotărârea contestată nu conține o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. În asemenea circumstanțe constată cu certitudine că Hotărârea Parlamentului R.M. nr. 168 din 11 noiembrie 2021

este vădit ilegală şi pasibilă de a fi anulată.

Procedura administrativă privind emiterea actului contestat nu a fost desfășurată în conformitate cu prevederile legale. O obligație esențială a autorității publice constă desfășurarea activității reieșind din principiul legalității prevăzut de art. 3, 6, 21 din Codul administrativ.

La procedura administrativă Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport şi mass-media, prin scrisoare CEM 04 nr. 09 din 08 noiembrie 2021 şi CEM 04 nr. 100 din 09 noiembrie 2021 au invitat pentru data de 09 noiembrie 2021 membrii Consiliului Audiovizualului la ședința Comisiei, pentru prezentarea Raportului anual. Astfel, prin răspunsurile nr. 110/02 şi nr. 111/02 din 09 noiembrie 2021 Consiliul Audiovizualului a solicitat amânarea dezbaterilor Rapoltului anual de activitate pentru data de 15-16 noiembrie 2021, din motiv că unii angajați ai instituției au fost testați pozitiv cu COVID-19, iar unii se aflau în autoizolare, inclusiv persoanele responsabile de pregătire a Raportului, prezența cărora este necesară, la fel, alte persoane angajate şi membri sunt implicați în ședința de lucru cu experții din cadrul Proiectului Sprijin pentru dialogul politic structurat, coordonarea implementării Acordului de asociere şi îmbunătățirea procesului de aproximare legală. Aceeași solicitare de amânare a examinării Raportului în ședința plenară a Parlamentului R.M. din 11 noiembrie 2021 a fost prezentată şi Președintelui Parlamentului R.M., prin scrisoarea nr. 114/02 din 10 noiembrie 2021. Astfel, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport şi mass-media şi Parlamentul R.M. au ignorat prevederile art. 62 Cod administrativ privind solicitările de amânare/prelungire termenului pentru prezentarea Raportului anual, prin urmare, la Comisia specializată, nu a participat la procedura administrativă, respectiv nu a fost audiați pe marginea celor imputate, ceea ce contravine atât prevederilor art. 118 Cod administrativ, dar şi prevederilor art. 32 alin. (2), art. 70 alin. (1), art. 85 alin. (3), art. 94 alin. (1) din Codul administrativ. În acest sens, solicitarea de amânare a audierii în cadrul Comisiei şi dezbaterea Raportului în plenul Parlamentului s-a bazat pe circumstanțe obiective, independente de voința membrilor Consiliului. Mai mult, a fost solicitată cu bună-credinţă, din considerentul că nu s-a solicitat amânarea pe un termen nedeterminat sau nerezonabil, ci pe o săptămână.

Consideră că, la emiterea hotărârii contestate a fost încălcat principiul proporționalității garantat prin prevederile art. 1 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova, art. 21 şi art. 29 din Codul administrativ.

Indică că, Hotărârea Parlamentului R.M. nr. 168 din 11 noiembrie 2021 Cu privire la respingerea Raportului de activitate al Consiliului audiovizualului pe anul 2020 nu se încadrează în reperele proporționalității, nefiind nici una potrivită, nici necesară, nici rezonabilă. În asemenea circumstanțe, la adoptarea Hotărârii Parlamentului R.M. nr. 168

din 11 noiembrie 2021 Cu privire la respingerea Raportului de activitate al Consiliului audiovizualului pe anul 2020 a fost încălcat principiul proporționalității, fapt care atrage după sine restrângerea drepturilor şi libertăților reclamanților.

Principiul proporționalității presupune că orice restrângere trebuie stabilită şi aplicată numai în scopul pentru care a fost prevăzută şi în limitele strict necesare, în funcție de situația care o justifică. Dacă nu există dispoziții legale care să determine limitele proporționalității, problema se soluționează pornind de la situațiile şi circumstanțele concrete (de fapt), care trebuie verificate şi apreciate de către autoritatea administrativă în faţa căreia se invocă neproporționalitatea.

Prin urmare, constată că hotărârea contestată nu rezistă testului proporționalității instituit de legiuitor. Hotărârea a fost adoptată şi cu încălcarea principiului securității raporturilor juridice, garantat prin prevederile art. 30 alin. (2) Codul administrativ. Ignorarea acestei prevederi se evidențiază în conformitate cu p. 25 din Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. 23 (2000) Cu privire la independența şi funcțiile autorităților de reglementare a sectorului radiodifuziunii car stabilește că autoritățile de reglementare ar trebui să fie responsabile pentru exercitarea funcțiilor lor față de public, prin publicarea de rapoarte regulate sau ad-hoc privind activitățile lor sau exercitarea misiunilor lor. Această condiție care este asigurată prin prisma art. 87 din Codul serviciilor media audiovizuale. În pct. 25 al Recomandării nominalizate, este prevăzut expres că în scopul asigurării independenței autorităților de reglementare, făcându-le în același timp răspunzătoare de activitatea lor, este necesar ca acestea să fie supervizate numai în ceea ce privește legalitatea activităților lor, precum si în ceea ce privește corectitudinea si transparența activităților lor financiare. În ceea ce privește legalitatea activităților lor, această supervizare ar trebui să fie efectuată numai ulterior. Dispozițiile care se referă la responsabilitatea şi la supravegherea autorităților de reglementare ar trebui să fie definite clar de cadrul juridic care reglementează aceste autorități. Astfel, Recomandarea stabilește expres limitele supravegherii activităţii autorităţilor audiovizuale, inclusiv: a) supravegherea legalităţii activităţii potrivit legislaţiei naţionale se realizează în cadrul controlului judiciar de către instanţele judecătoreşti. b) controlul activităţii financiare este asigurat prin prisma prevederi lor art. 81 din Codul serviciilor media audivizuale, potrivit căruia activitatea financiară este verificată de către Curtea de Conturi în conformitate cu legislaţia în vigoare. Astfel, în sensul pct. 25 al Recomandării nominalizate, se precizează că autoritatea poate fi supervizată doar în ceea ce priveşte legalitatea activităţii, precum şi în ceea ce priveşte corectitudinea şi transparenţa activităţilor financiare, niciun alt control al deciziilor luate de autorităţile de reglementare nu ar fi trebuit să fie posibil.

Indică că, Consiliul Audiovizualului este o instituţie publică autonomă şi

independentă, acest caracter fiind deosebit de important pentru asigurarea realizării principalei sale misiuni, şi anume reprezentarea interesului public. Totodată, Consiliul Audiovizualului se află sub control parlamentar, nu subordonat Parlamentului, distincţie care conturează clar autonomia acestei instituţii. Demiterea membrilor Consiliului Audiovizualului ca urmare a respingerii de către Parlament a raportului anual de activitate comportă riscuri majore, în măsură să afecteze independenţa şi capacitatea instituţională a autorităţii de reglementare, dar şi securitatea raporturilor juridice.

Menţionează că, evaluarea de către Parlamentul Republicii Moldova a Rapoltului anual de activitate al Consiliului Audiovizualului inevitabil a fost realizată într-o manieră politică indicată Parlamentului, care prin definiţie, este un organ politic, ceea ce, de fapt, vine în contradicţie flagrantă cu principiile şi liniile directoare ale Recomandării nr. 23 (2000) a Consiliului Europei şi Directivei 2010/13/UE.

Subsecvent, referitor la ilegalitatea actului administrativ individual defavorabil, Hotărârea Parlamentului nr.168 din 11 noiembrie 2021, invocă că aceasta a fost adoptat în baza unei note informative, dată citirii în şedinţa plenară a Parlamentului, în care se facea trimitere la date care nu corespund realităţii, interpretate eronat, tendenţios şi preconceput, şi la un raport întocmit în baza informaţilor disponibile public, or, Raportul anual de activitate reprezintă un document amplu ce reflectă activitatea Consiliului Audiovizualui și furnizorilor de servicii media și conţine aproximativ 300 de pagini. Hotarârea Parlamentului R.M. nr. 168 Cu privire la respingerea Raportului de activitate al Consiliului audiovizualului pe anul 2020 a fost adoptată cu încălcarea prevederilor art. 22 și art. 23 ale Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică. Cu încălcarea acestor prevederi, reclamanţii împreună cu ceilalţi membri ai Consiliului Audiovizualului au fost atraşi arbitrar la răspundere colectivă, fiind demişi de drept, fără a fi indicate temeiul şi cauzele eliberării din funcţie. Mai mult decât atât, o asemenea modalitate de demitere nici nu este prevăzută expres în temeiurile eliberării din funcţie, prevăzute de legea menţionată.

Astfel, prin emiterea actului administrativ individual defavorabil contestat, reclamanţilor le-au fost vătămate următoarele drepturi: dreptul la muncă remunerată, dreptul la formare profesională, dreptul la un proces echitabil, dreptul de a participa la examinarea propriei cauze, dreptul dea prezenta probe şi a da explicaţii, dreptul de a fi audiat în cadrul procedurii administrative, conform art. 94 Cod administrativ.

Solicită reclamantul admiterea acțiunii,

1. anularea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 168 din 11 noiembrie 2021 Pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020, prin care Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalachi, Iulian Roşca au fost demiși din funcții de membri a Consiliului

Audiovizualului;

2. restabilirea în funcţiile de membri a Consiliului Audiovizualului, cu încasarea venitului ratat pentru absență forțată de la muncă.

La 11 martie 2022, reprezentantul reclamantului a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat:

- anularea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 168 din 11 noiembrie 2021 pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020 şi actului administrativ CEM-04 nr. 188 din 24 decembrie 2021 emis în procedura prealabilă;
- obligarea Parlamentului Republicii Moldova să emită actul administrativ privind restabilirea în funcţiile de membri ai Consiliului Audiovizualului, fie constatarea repunerii reclamanților în funcţiile anterior ocupate de membri ai Consiliului Audiovizualului în condițiile actelor administrative privind numirea lor în funcție cu efect executoriu odată cu adoptarea hotărârii judecătorești,
- obligarea Parlamentului Republicii Moldova să emită actul administrativ privind repararea prejudiciului suportat de reclamanți prin achitarea salariului şi a drepturilor salariale pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, cu dispunerea plății unui salariu mediu pentru fiecare reclamant cu efect executoriu odată cu adoptarea hotărârii judecătorești. (f.d.119-123)

Totodată, la 25 ianuarie 2022, reclamanții Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalache și Iulian Roșca s-au adresat în instanța de judecată către Parlamentului RM, terți Secretariatul Parlamentului RM și Consiliul Audiovizualului, cu o acțiune privind:

- anula Hotărârea Parlamentului RM nr. 168 din 11.11.2021 pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020 și răspunsul la cererea prealabilă (scrisoarea) CEM-04 nr. 188 semnată de doamna Liliana Nicolăescu-Onofrei, Președintele Comisie cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a Parlamentului Republicii Moldova ca ilegale;

- obliga Parlamentul Republicii Moldova să emită act administrativ privind restabilirea dnei Ala Ursu-Antoci, dnei Tatiana Buraga, dnei Larisa Manole, dlui Corneliu Mihalache, dlui Iulian Roșea în funcția de membri ai Consiliului Audiovizualului, fie a constata repunerea reclamanților, Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalache, Iulian Roșea, în funcțiile anterior ocupate de membru ai Consiliului Audiovizualului în condițiile actelor administrative privind numirea sa în funcție, cu efect executoriu odată cu adoptarea hotărârii judecătorești;

- obliga Parlamentul Republicii Moldova să emită act administrativ privind repararea prejudiciului suportat de reclamanți, exprimată prin achitarea salariului și a drepturilor

salariale pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, totodată fiind dispusă plata unui salariu mediu pentru fiecare reclamant, cu efect executoriu odată cu adoptarea hotărârii judecătorești.

Cererea nominalizată a fost repartizată judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Guzun Corneliu, care prin încheierea din 01 martie 2023, a transmis cauza nominalizată spre examinarea unei posibile conexări la cauza aflată în procedura judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Dodon Viorica.

Prin încheierea protocolară din 30 mai 2024, judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Dodon Viorica, a conexat dosarul cu nr. 3-201/2022 la cauza de contencios administrativ nr.3-3292/2022. (f.d.142)

Poziția participanților la proces.

În ședință de judecată ***reclamanții Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalache și Iulian Roșca***, fiind legal citați nu s-au prezentat, însă au fost reprezentanți de **avocatul Fomov Nicolae**, care a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acțiunii, în formula solicitată.

Reprezentantul pârâtului Parlamentul RM–Pleșca Serghei, fiind prezentă în ședință judiciară a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiate pe motivele de fapt și de drept invocate în referință. (f.d.69-74)

În motivarea poziției, a relatat că, în temeiul prevederilor art. 87 din Codul serviciilor media audiovizuale, la sfârșitul lunii februarie 2021, Consiliul Audiovizualului a prezentat raportul cu privire la activitatea Consiliului pentru anul 2020 Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport şi mass-media. Raportul menționat a fost audiat în ședința Comisiei din 03 martie 2021, fără a fi emisă o decizie pe marginea acestuia.

La 09 noiembrie 2021 prin demersul CEM-03 nr. 101 a fost solicitată înregistrarea Raportului cu privire la activitatea Consiliului pentru anul 2020 pentru a permite audierea şi examinarea Raportului în ședința de plen a Parlamentului în conformitate cu prevederile art. 128 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996.

La 11 noiembrie 2021 raportul cu privire la activitatea Consiliului pentru anul 2020 a fost examinat în ședința Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport şi mass-media, fiind emis raportul nr. CEM 07 nr. 102 cu constatările Comisiei şi cu propunerea adresată Plenului Parlamentului de respingere a raportului anual de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020.

Totodată, în temeiul prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova, precum şi art. 47 din Regulamentul Parlamentului, exercitându-şi dreptul la inițiativă legislativă, deputații Liliana Nicolăescu-Onofrei şi Olesea Stamate au înregistrat proiectul de hotărâre pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020 (proiect nr. 346 din 11 noiembrie 2021).

La 11 noiembrie 2021, în ședința plenară a Parlamentului, Președintele Consiliului Audiovizualului, dna Ala Ursu-Antoci a prezentat deputaților raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020, după care, împreună cu alți membri ai Consiliului Audiovizualului, au oferit răspunsuri la întrebările deputaților pe marginea acestuia.

Ulterior, în cadrul aceleiași ședințe, a fost supus dezbaterilor parlamentare proiectul hotărârii Parlamentului pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020, acesta fiind adoptat cu votul a 55 de deputați (Hotărârea Parlamentului nr. 168/2021). Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 22 alin. (4) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199/2010 şi prevederilor art. 87 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale, respingerea de către Parlament a raportului anual de activitate atrage după sine demiterea de drept a membrilor Consiliului Audiovizualului.

Astfel, adoptarea Hotărârii Parlamentului nr. 168 din 11 noiembrie 2021 a avut loc cu respectarea principiului transparenței în procesul decizional, cu audierea membrilor Consiliului Audiovizualului, care au avut posibilitatea să se expună asupra tuturor întrebărilor apărute şi să-şi prezinte poziția vis-a-vis de proiectele de hotărâri propuse a fi examinate de către Parlament.

În contextul celor expuse, menționează că procedura legală de revocare a membrilor Consiliului Audiovizualului a fost respectată de către Parlamentul Republicii Moldova şi nu există temei pentru anularea Hotărârii Parlamentului nr. 168/2021.

Cu referire la argumentarea reclamanților, precum că Hotărârea Parlamentului nr. 168/2021 este un act emis în lipsa inițierii unei proceduri administrative, fără cercetarea, probarea şi constatarea faptelor imputate, cu încălcarea dreptului de a fi audiat, precum şi în lipsa motivării actului administrativ, menționează că emiterea Hotărârii nr. 168/2021 a fost efectuată în conformitate cu prevederile Constituției, Regulamentului Parlamentului în coroborare cu cele ale Codului serviciilor media audiovizuale. Or, nu pate fi omis specificul activității şi competențelor autorității legislative care decurg din Constituție şi Regulamentul Parlamentului. Menționează că potrivit art. 2 din Constituție, suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Parlamentul are un loc central, de funcționarea sa depinzând eficiență întregii activități statale şi, implicit, social-economice (Hotărârea Curții Constituționale Nr. 9 din 21 mai 2013, pct.46, 49). Adoptarea Hotărârii Parlamentului nr. 168 din 11 noiembrie 2021 a avut loc în temeiul art. art. 2, 64, 66 lit. lit. a), j), 74 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. art. 92, 127, 128 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, art. 23 din Legea nr. 199/2010 şi prevederilor Codul serviciilor media audiovizuale.

În temeiul celor menționate solicită respingerea ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată privind anularea Hotărârii Parlamentului nr. 168 din 11 noiembrie 2021.

Succesiv la 31.03.2025 și 01.04.2025 reprezentantul pârâtului a depus referință suplimentară, prin care solicită respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată. (f.d.162-172,174-183)

Terții Consiliul Audiovizualului, Orest Dabija, Larisa Turea, Tatiana Crestenco, Ruslan Mihalevschi, Liliana Vițu-Eşanu, Ana Gonţa, Eugeniu Râbca membri ai Consiliului Audiovizualului- fiind citați legal despre data, ora și locul ședinței de judecată, în ședința de judecată nu s-au prezentat, astfel, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa ultimilor.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, cercetând materialele dosarului, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este **admisibilă**, însă urmează a fi **respinsă** din următoarele considerente.

Circumstanțe privind admisibilitate acțiunii.

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit dispozițiilor normative de la art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ.

Alineatul (2) al art. 207 Cod administrativ, stabilește faptul că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art.

212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;

II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;

IV. respectarea procedurii prealabile;

V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;

VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din conținutul cererii de chemare în judecată rezultă că reclamanții solicită anularea Hotărârii Parlamentului RM nr. 168 din 11.11.2021 pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020 și răspunsul la cererea prealabilă (scrisoarea) CEM-04 nr. 188, obligarea restabilirii în funcție și repararea prejudiciului.

Astfel reclamanții au formulat o acțiune în contestare și obligare.

În conformitate cu prevederile de la art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 alin. (1) lit. a), b) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: *acte defavorabile* – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; *acte favorabile* – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Instanța de judecată notează că în prezenta speță, obiectul examinării îl constituie anularea Hotărârii Parlamentului RM nr. 168 din 11.11.2021, emisă de Președintele Parlamentului Republicii Moldova care reprezintă un act administrativ individual defavorabil din motiv că prin acestea reclamantul i-au fost suspendate achitarea drepturilor salariale, îndemnizațiilor și compensațiilor

Competența pentru examinarea prezentei cereri, în sensul art. 191 alin. (1), 196 alin. (1) Cod administrativ, îi revine Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale numite.

În continuare, instanța remarcă și reglementările de la art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în conformitate cu care până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

În atare condiții, art. 209 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, relevă că acțiunea în contestare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Din materialele dosarului rezultă că la 10.12.2021 reclamanții a înaintat o cerere prealabilă, care a fost respins prin răspunsul din 24.12.2021 (f.d.126-127), iar acțiunea a fost depusă în instanță la 10.12.2021, astfel acțiunea este admisibilă.

Circumstanțe privind fondul cauzei

În conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Totodată, norma de la art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, stabilește faptul că o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Conform prevederilor de la art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În vederea exercitării atribuției de verificare a legalității actului administrativ contestat, instanța de judecată, în temeiul principiului cercetării stării de fapt din oficiu, urmează să supună verificării aspectele legalității formale și materiale ale actului administrativ individual defavorabil.

Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Seria A nr. 288, și Burg c. Franței (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II).* Întinderea obligației de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei și Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărârile și deciziile 1997-VIH).*

Stare de fapt denotă că, la sfârșitul lunii februarie 2021, Consiliul Audiovizualului a prezentat raportul cu privire la activitatea Consiliului pentru anul 2020 Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport şi mass-media. Raportul menționat a fost audiat în

ședința Comisiei din 03 martie 2021, fără a fi emisă o decizie pe marginea acestuia.

La 09 noiembrie 2021 prin demersul CEM-03 nr. 101 a fost solicitată înregistrarea Raportului cu privire la activitatea Consiliului pentru anul 2020 pentru a permite audierea şi examinarea Raportului în ședința de plen a Parlamentului în conformitate cu prevederile art. 128 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996.

La 11 noiembrie 2021 raportul cu privire la activitatea Consiliului pentru anul 2020 a fost examinat în ședința Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport şi mass-media, fiind emis raportul nr. CEM 07 nr. 102 cu constatările Comisiei şi cu propunerea adresată Plenului Parlamentului de respingere a raportului anual de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020.

Deputații Liliana Nicolăescu-Onofrei şi Olesea Stamate au înregistrat proiectul de hotărâre pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020 (proiect nr. 346 din 11 noiembrie 2021).

La 11 noiembrie 2021, în ședința plenară a Parlamentului, Preşedintele Consiliului Audiovizualului, dna Ala Ursu-Antoci a prezentat deputaților raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020, după care, împreună cu alți membri ai Consiliului Audiovizualului, au oferit răspunsuri la întrebările deputaților pe marginea acestuia.

Ulterior, în cadrul aceleiași ședințe, a fost supus dezbaterilor parlamentare proiectul hotărârii Parlamentului pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020, acesta fiind adoptat cu votul a 55 de deputați (Hotărârea Parlamentului nr. 168/2021).

La 10 decembrie 2021, reclamanții au înaintat o cerere prealabilă înregistrată cu nr. U-4772, care a fost respins prin răspunsul CEM-04 nr. 188 din 24 decembrie 2021. (f.d.124-125)

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată şi răspunsul la cererea prealabilă, a depus prezenta acțiune, concretizată prin cererea din 11.03.2022.(4-14, 121-123)

Cu titlu preliminar, instanța statuează că, potrivit prevederilor art. 83 alin. (1)-(2) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08.11. 2018, Consiliul Audiovizualului prezintă raportul anual de activitate în ședința în plen a Parlamentului. (2) Până la data de 1 martie a anului următor, Consiliul Audiovizualului depune la comisia parlamentară de profil raportul anual de activitate, precum şi îl publică pe pagina sa web oficială.

Conform art. 64 alin. (1) din Constituție, structura, organizarea şi funcționarea Parlamentului se stabilesc prin regulament. Resursele financiare ale Parlamentului sunt prevăzute în bugetul aprobat de acesta.

În corespundere cu prevederile Deciziei Curții Constituționale nr. 5 din 28.09.2000, „(...) numai Parlamentul este în măsură să decidă asupra modalităților, procedurilor şi

condiţiilor în care procedează la luarea unor măsuri, potrivit principiului autonomiei regulamentare, în virtutea căruia el îşi stabileşte modul de organizare şi desfăşurare a propriilor activităţi, evident, în condiţiile normelor constituţionale.

În acord cu art. 66 din Constituţie, parlamentul are următoarele atribuţii de bază: a) adoptă legi, hotărâri şi moţiuni; c) interpretează legile şi asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul ţării; j) alege şi numeşte persoane oficiale de stat, în cazurile prevăzute de lege.

Totodată, art. 73 din Constituţie, prevede că, dreptul de iniţiativă legislativă aparţine deputaţilor în Parlament, Preşedintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unităţii teritoriale autonome Găgăuzia.

Art. 47 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului, expres prevede că, în temeiul art.73 din Constituţie, dreptul de iniţiativă legislativă aparţine deputaţilor, Preşedintelui Republicii Moldova, Guvernului şi Adunării Populare a unităţii teritoriale autonome Găgăuzia, care sînt consideraţi autori ai proiectelor de acte legislative sau ai propunerilor legislative.

Subsecvent, conform alin. (3) al articolului 128 din Regulamentul Parlamentului, pe marginea rapoartelor prezentate, Parlamentul poate decide adoptarea unei hotărâri.

La caz, instanţa atestă că, la 11 noiembrie 2021, în şedinţa plenară a Parlamentului, Preşedintele Consiliului Audiovizualului, dna Ala Ursu-Antoci a prezentat deputaţilor raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pentru anul 2020, după care, împreună cu alţi membri ai Consiliului Audiovizualului, au oferit răspunsuri la întrebările deputaţilor pe marginea acestuia.

Astfel, cu votul a 55 de deputaţi, a fost adoptată Hotărârea Parlamentului nr. 168/2021 din 11.11.2021, pentru respingerea Raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020.

Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 22 alin. (4) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică nr. 199/2010 şi prevederilor art. 87 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale, respingerea de către Parlament a raportului anual de activitate atrage după sine demiterea de drept a membrilor Consiliului Audiovizualului.

Conform art. 29 alin. (1) - (3) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporţionalităţii. O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit.

Astfel, instanța constată că, adoptarea Hotărârii Parlamentului nr. 168 din 11 noiembrie 2021 a avut loc cu respectarea principiului transparenței în procesul decizional, cu audierea membrilor Consiliului Audiovizualului, care au avut posibilitatea să se expună asupra tuturor întrebărilor apărute şi să-şi prezinte poziția vis-a-vis de proiectele de hotărâri propuse a fi examinate de către Parlament.

În contextul celor expuse, instanța constată că procedura legală de revocare a membrilor Consiliului Audiovizualului a fost respectată de către Parlamentul Republicii Moldova şi nu există temei pentru anularea Hotărârii Parlamentului nr. 168/2021.

Cu referire la argumentarea reclamanților, precum că Hotărârea Parlamentului nr. 168/2021 este un act emis în lipsa inițierii unei proceduri administrative, fără cercetarea, probarea şi constatarea faptelor imputate, cu încălcarea dreptului de a fi audiat, precum şi în lipsa motivării actului administrativ, instanța reține că emiterea Hotărârii nr. 168/2021 a fost efectuată în conformitate cu prevederile Constituției, Regulamentului Parlamentului în coroborare cu cele ale Codului serviciilor media audiovizuale. Or, nu poate fi omis specificul activității şi competențelor autorității legislative care decurg din Constituție şi Regulamentul Parlamentului. Or, conform prevederilor art. 2 din Constituție, suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Parlamentul are un loc central, de funcționarea sa depinzând eficiență întregii activități statale şi, implicit, social-economice (Hotărârea Curții Constituționale Nr. 9 din 21 mai 2013, pct.46, 49).

Prin urmare, adoptarea Hotărârii Parlamentului nr. 168 din 11 noiembrie 2021 a avut loc în temeiul art. art. 2, 64, 66 lit. lit. a), j), 74 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. art. 92, 127, 128 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, art. 23 din Legea nr. 199/2010 şi prevederilor Codul serviciilor media audiovizuale.

Instanța atestă că, pentru a fi admisă acțiunea, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-şi expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-şi întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamant nu atinge nivelul minim

pentru a putea fi reținut ca temei de admitere a acțiunii, actul administrativ fiind emis de pârât conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

Sintetizând cele spuse, instanța va respinge ca nefondată cerința reclamantului privind anularea Hotărârii Parlamentului nr. 168 din 11 noiembrie 2021, iar pe cale de consecința va respinge și cerințele privind obligarea restabilirea în funcție și repararea prejudiciului, ca fiind pretenții accesorii.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

În conformitate cu art. art. 195, 224 alin. (1) lit. f), 231, 232 Cod administrativ, art. art. 236, 238-240 Cod de procedură civilă

h o t ă r ă ş t e

Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ala Ursu-Antoci, Tatiana Buraga, Larisa Manole, Corneliu Mihalache și Iulian Roșca împotriva Parlamentului Republicii Moldova privind anularea *Hotărârii* Parlamentului Republicii Moldova nr. 168 din 11 noiembrie 2021 pentru respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020 şi *actului administrativ* CEM-04 nr. 188 din 24 decembrie 2021 emis în procedura prealabilă, *obligarea* Parlamentului Republicii Moldova să emită actul administrativ privind restabilirea în funcţiile de membri ai Consiliului Audiovizualului, *fie constatarea* repunerii reclamanţilor în funcţiile anterior ocupate de membri ai Consiliului Audiovizualului în condiţiile actelor administrative privind numirea lor în funcţie cu efect executoriu odată cu adoptarea hotărârii judecătoreşti, *obligarea* Parlamentului Republicii Moldova să emită actul administrativ privind repararea prejudiciului suportat de reclamanţi prin achitarea salariului şi a drepturilor salariale pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă, cu dispunerea plății unui salariu mediu pentru fiecare reclamant cu efect executoriu odată cu adoptarea hotărârii judecătoreşti.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani).

Președintele ședinței,
judecătorul Viorica Dodon

Notă*: în conformitate cu art. 236 alin. (7) Cod Procedură Civilă, hotărârea motivată este semnată de Vicepreședinta interimară a Judecătoriei Chișinău (sediul*

Rîşcani) Violeta Chisilița, având în vedere faptul că prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.347/28 din 01 iulie 2025, a fost admisă cererea de demisie a judecătoarei Viorica Dodon, cu eliberarea acesteia din funcție, începând cu data de 25 august 2025.

Vicepreședinta interimară
al Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) Violeta CHISILIȚA